

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันการได้รับ ฟลูออไรด์สูงเกินมาตรฐานจากน้ำบริโภคของประชาชน เทศบาลตำบลสันป่าตอง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรสาธารณสุข ผู้นำชุมชน นักเรียน นักศึกษา และกลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวน 372 คน โดยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการรับรู้และพฤติกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา หาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ สเปียร์แมน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับฟลูออไรด์ ร้อยละ 45.2 แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทำให้การรับรู้ปัญหาฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภคอยู่ในระดับสูง และพฤติกรรมการป้องกันฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภคอยู่ในระดับดี คือ หอกระจายข่าว ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ปัญหาฟลูออไรด์โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยพบว่า การรับรู้ความเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ประโยชน์ รวมตลอดถึง การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภค คิดเป็นร้อยละ 43.5, 37.4, 41.7 และ 57.3 ตามลำดับ และการได้รับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้และระดับ พฤติกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงเกินมาตรฐานจากน้ำบริโภค อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < 0.05$) นอกจากนี้พบเพียงร้อยละ 20.2 ของกลุ่มตัวอย่างที่รู้จักฟันตกกระ โดยที่บุคลากรสาธารณสุข และผู้นำชุมชน รู้จักฟันตกกระมากที่สุด ส่วนสาเหตุการเกิดฟันตกกระ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าสาเหตุมาจากการดื่มน้ำที่มีปริมาณฟลูออไรด์สูง

พฤติกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงเกินมาตรฐานจากน้ำบริโภค พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างดื่มน้ำจากโรงน้ำดื่มระบบรีเวอร์ส ออสโมซิส เพียงร้อยละ 25.0 แต่ยังคงดื่มประปา หมูบ้าน ร้อยละ 34.9 และดื่มน้ำจากน้ำบรรจุขวด ร้อยละ 59.9 ในการประกอบอาหารยังคงใช้ ประปาหมู่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 54.3 และพบเพียงร้อยละ 10.2 ของกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมการ ประชาคมเพื่อแก้ไขปัญหาฟลูออไรด์สูงเกินมาตรฐานจากน้ำบริโภคของหมู่บ้าน การรับรู้ปัญหา ฟลูออไรด์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันการได้รับฟลูออไรด์สูงเกินมาตรฐาน จากน้ำบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.159, p < 0.05$)

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การแก้ไขปัญหาฟลูออไรด์สูงจากน้ำบริโภคของเทศบาลตำบล สันป่าตอง ยังไม่บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากการรับรู้ของประชาชนในเรื่องดังกล่าวยังไม่ดีนัก เทศบาล ตำบลสันป่าตองควรมีแนวทางให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ฟันตกกระในชุมชนมากขึ้น

The objectives of this study were to assess perception and behavior towards restraining from excess fluoride in drinking water among people in San Pa Tong Municipality, San Pa Tong District, Chiang Mai Province. Three hundred and seventy two subjects comprised of health officers or village leaders, students and people were recruited using systematic sampling technique. Data were collected by questionnaires and were analyzed by descriptive statistics, Chi-square test and Spearman's correlation coefficient.

The results of the study showed that 45.2% of the subjects had received information on fluoride from the local public address system, village leaders and health officers in the community respectively. The subjects had a fair perception of the fluoride : 43.5% of the perceived susceptibility, 37.4% of the perceived severity, 41.7% of the perceived benefits and 57.3% of the perceived barrier restraining from high fluoride in drinking water respectively.

Receiving information on fluoride was statistical significantly related to perception and behavior towards restraining from excess fluoride in drinking water ($p < 0.05$). Only 20.2% of the subjects knew of dental fluorosis, health officers and village leaders were found mostly. Most of the subjects did not know the cause for dental fluorosis.

The behavior towards restraining from excess fluoride in drinking water was found that 25.0% of the subjects drank water from the reverse osmosis plant, 34.9% from piped water in the villages, 59.9% from bottled water. There were 54.3% of the subjects used piped water for cooking. Only 10.2% of the subjects had attended villages meeting in order to overcome the fluoride problem. There was a significantly positive correlation between perception and behavior towards restraining from excess fluoride in drinking water. ($r = 0.159$, $p < 0.05$)

The results indicated that, the San Pa Tong Municipality did not success in reduction of fluoride intake from drinking water. The perception towards restraining from excess fluoride in drinking water of the local people was not good enough. To overcome such problem, community participation is recommended.